

Projekts “Baltijas pieeja rīcībai ar plastmasas piesārņojumu aprites ekonomikas kontekstā” BALTIPLAST

Irina Paegle

Projektu koordinatore/Vides eksperte
Baltijas Vides Forums Latvija

Dace Selga

Sabiedrisko attiecību speciāliste
Baltijas Vides Forums Latvija

31.01.2024

<https://interreg-baltic.eu/project/baltiplast/>

Kas ir BALTIPLAST?

- Interreg BSR programmas projekts «Baltijas pieeja rīcībai ar plastmasas piesārņojumu aprites ekonomikas kontekstā»
- Ieviešanas laiks: 01/2023-12/2025
- Partnerība: 18 partneri no 6 valstīm
- Projekta partneri Latvijā: Valmieras novada pašvaldība, Daugavpils pilsētas pašvaldība, Daugavpils Universitāte (AO) un ZAAO (AO)
- Vadošais partneris: Hamburgas Lietišķo zinātņu universitāte (Vācija)
- Pilotteritorijas: Valmieras un Daugavpils pašvaldības
- Projekta kopējais budžets: 4.30 milj. EUR

Projekta mērķgrupas

Patērētāji

Uzņēmumi

Pašvaldības

Mājsaimniecības

Atkritumu apsaimniekošanas

uzņēmumi

Izglītības iestādes

Nevalstiskās organizācijas

Plastmasas atkritumu apsaimniekošanas un inovatīvu risinājumu labās prakses piemēru salīdzinošā novērtēšana

Mērķis:

Apzināt esošās **labās prakses piemērus** vienreiz lietojamās plastmasas apsaimniekošanā, plastmasas iepakojuma vākšanā un inovatīviem risinājumiem Baltijas jūras reģionā

Risinājumi:

Ziņojums par **labas prakses piemēriem** plastmasas apsaimniekošanā, vākšanā un inovatīviem risinājumiem

Mērķgrupa:

Pašvaldības

Go A1.1. Report on best practices of plastic management and innovation of plastic materials in the BSR

Stratēģiskā/tiesiskā regulējuma ietvars plastmasas novēršanai un samazināšanai pašvaldībās

Mērķis:

Palīdzēt pašvaldībām izstrādāt **stratēģisko un tiesisko regulējumu**, lai novērstu un samazinātu plastmasas atkritumu apjomus pašvaldībā

Risinājumi:

Vadlīnijas **pašvaldībām** par plastmasas atkritumu novēršanas un samazināšanas **stratēģijām**

Mērķgrupa:

Pašvaldības, atkritumu apsaimniekošanas uzņēmumi

2023.gada septembrī Valmierā norisinājās **atkritumu pārstrādes veicināšanas hakatons «Daibe Zero»**. Ideju maratona **mērķis** radīt **jaunas** un **inovatīvas** atkritumu pārstrādes idejas, kas veicinās atkritumu poligonos noglabājamo materiālu daudzumu samazināšanos. Vairāk informācijas <https://daibezero.lv/>

Pilotprojekts Latvijā:

Valmierā: izstrādās vadlīnijas ilgtspējīgai plastmasas izmantošanai savā piekritīgajā teritorijā

Daugavpilī: iestrādāt sadaļu par plastmasas samazināšanu Latgales atkritumu apsaimniekošanas reģionālajā plānā 2024.-2030.gadam

Izglītojošie pasākumi kā efektīvi risinājumi plastmasas samazināšanai

Mērķis:

Lai samazinātu un izvērtētu plastmasas atkritumu samazinājumu, nepieciešams **apzināt** to sastāvu un daudzumu

Risinājumi:

Plastmasas atkritumu **inventarizācijas rīks** (Excel tabula)

Mērķgrupa:

Izglītības iestādes, mazie un vidējie uzņēmumi, pašvaldības

Pilotprojekts Latvijā:

Valmierā un Daugavpilī: kopā 10 mazie/vidējie uzņēmumi, skolas, pašvaldību administrācijas

Informācija par uzņēmumu	
Uzņēmuma nosaukums	
Uzņēmējdarbības joma	
Uzņēmējdarbības jomas apaksts	
Adrese	
Darbinieku skaits	
Komercietā veids	
Pilāņu skaits	
Fiziskā tiešā adrese	
Fiziskā tiešā adrese	
Parakstojat, ja nepieciešams	
Kontakinformācija	
Kontakpersonas vārds	
Komercietā amats	
E-pasta adrese	
Telefona nr	
Plastic-free Process	
Date of plastic-free process (auto-analysis)	
Completion of plastic-free process (auto-analysis)	
Kopējais vienreizlietojamās plastmasas patēriņš (kg) #REF!	Kopējais vienreizlietojamās plastmasas patēriņš (%) 100
Samazinājums (kg) #REF!	Samazinājums (%) #REF!

Projektu nedēļas dienaskārtība

Sagatavošanās posms

Lai pilnvērtīgi veiktu plastmasas atkritumu inventarizācijas rīka testēšanu, skolēniem 2 nedēļu laikā jāveic plastmasas atkritumu šķirošana. Atsevišķā atkritumu grozā jāšķiro visi plastmasas atkritumi, kas rodas klases skolēniem uzturēties izglītības iestādē. Lai korekti aizpildītu Inventarizācijas rīku, nepieciešami virtuves sviri un datori/planšētas ar Excel programmu.

Pirmcdiena

12.00 - 12.20 Lekcija par plastmasas veidiem un kaitīgajām vielām plastmasā

12.20 - 12.30 Video par plastmasas atkritumu radītajām problēmām un negatīvo ietekmi uz apkārtni

12.30 - 12.45 Darbs grupās - plastmasas atkritumu atpazīšana un šķirošana pa veidiem

12.45 - 13.00 Prezentācija par Inventarizācijas rīku, mērķi un lietošanas demonstrācija

13.00 - 13.30 Apmācība Inventarizācijas rīka izmantošanai un praktiska instrukcija aktivitātēm nākamajās dienās

Tehniskie/ tehnoloģiskie risinājumi plastmasas atkritumu pārstrādē

Mērķis:

Pilnveidot dalīti vākto plastmasas atkritumu sistēmas un **paaugstināt** plastmasas atkritumu šķirošanas jaudas

Mērķgrupa:

Atkritumu apsaimniekošanas uzņēmumi, pašvaldības

Risinājumi:

Tehnisko/tehnoloģisko risinājumu ietvara izstrāde inovatīvu plastmasas atkritumu savākšanai un šķirošanai Baltijas jūras reģionā

Pilotprojekts Latvijā:

Daugavpils: pārnēsājamās trinamiX NIR spektroskopijas ierīces izmantošana plastmasas atkritumu šķirošanas procesā

Risinājumi iedzīvotāju uzvedības maiņai plastmasas patēriņa samazināšanai

Mērķis:

Informēt par plastmasas atkritumu radītām problēmām, kā arī **rosināt** iedzīvotājus uz pro-aktīvu **rīcību** plastmasas atkritumu samazināšanai izmantojot izstrādātos risinājumus

Risinājumi:

- ✓ Informatīva **kampaņa** «Plastic Diet»
- ✓ Plastmasas atkritumu **inventarizācijas rīks** mājsaimniecībām (tiešsaistē)
- ✓ **Ceļvedis**, kā pakāpeniski samazināt plastmasas izmantošanu un atkritumu apjomus

Mērķgrupa:

Mājsaimniecības/patērētāji, pašvaldības

Pilotprojekts Latvijā:

Valmiera un Daugavpils: katrā pašvaldībā 40-50 mājsaimniecības izmēģinās inventarizācijas rīku

Dear plastic-saving-people! This form is not about finding out who has the household with the least plastic products, but for you to realise how much plastic you are using. When you know what you are consuming, you can start to think about what you want to change, what you might not need and look for alternatives. Remember that every little saving of single-use plastics is important. Less is more? Every gram counts!

You want to save plastic – but where do you start? Plastic has become so ubiquitous that it can sometimes be challenging to avoid. But you want to make a change, and you're already on a very good path! To simplify your plastic-saving journey, you can use our plastic consumption check. There, you can enter your weekly measured plastic consumption and track your progress.

Are you ready to curb the plastic tide?
Great, then just sign up below.

Is this your first time filling out this form? Yes No

BALTIPLAST projekta komunikācija

- Projektā ir izstrādāta, visu partneru saskaņota un apstiprināta Komunikācijas stratēģija
- Lai veicinātu iedzīvotāju izpratni par plastmasas un vienreizlietojamās plastmasas samazināšanu, uzsākta **sociālo mediju kampaņa**
 - ✓ Kampaņas **mērķis** – plastmasas atkritumu samazināšana
 - ✓ Kampaņas **galvenās tēmas**: Kas ir vienreizlietojamā plastmasa un kāda, ir tās ietekme uz apkārtējo vidi?; Kādus alternatīvus materiālus varam lietot? Kā varam samazināt plastmasas patēriņu?
 - ✓ Kampaņas īstenošanai izvēlētās **sociālo tīklu platformas**: Facebook un Instāgram
 - ✓ Kampaņas **mirkļbirkas**: **#baltiplastcampaign; #MadeWithInterreg**

Izpratnes veicināšanas kampaņa par plastmasu

VALMIERAS NOVADS.

Interreg Baltic Sea Region
Supported by the European Union
BALTIPLAST

Ieteikumi svētkiem bez plastmasas

✓ Dāvanas

Dod priekšroku nemateriālām dāvanām. No vides viedokļa prioritāte ir nevis materiālās dāvanas, bet gan emocijas, iespaidi un zināšanas. Ja ir nepieciešams kaut kas taustāms, iesakām izvēlēties lietas, kas ir videi draudzīgas. Un, protams, bez plastmasas!

✓ Iepirkšanās svētkiem

Iegādājoties dāvanas un ēdienu svētku galdam, ņem līdzi noteiktu skaitu maisiņu, lai veikalos nevajadzētu pirkt papildu maisiņus un izvairītos no vienreizlietojamo plastmasas maisiņu lietošanas.

✓ Dāvanu saiņošana

Neizmanto plastmasas maisiņus vai iepakojuma materiālus, kas satur plastmasu. Centies neizmanto plastmasas līmlenti. Dod priekšroku dabiskiem materiāliem - papīram, veciem plakātiem. Dāvanu lentes visbiežāk tiek izgatavotas no plastmasas, kas šobrīd praktiski nav pārstrādājama, tādēļ iesakām izmantot lentes no auduma, vēlams, dabīga. Arī sintētika vidē nesadalās.

Neaizmirsti par kaltētiem ziediem, lapām un citiem dabīgiem materiāliem, kurus var izmantot kā skaistus dekora priekšmetus.

Irina Paegle

E-pasts: irina.paegle@bef.lv

Dace Selga

E-pasts: dace.selga@bef.lv

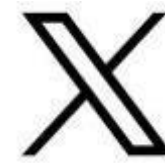
#Interreg #MadeWithInterreg #baltiplastcampaign

bef.lv

@beflatvia

@BEF_Latvia

@bef_latvia

**VALMIERAS
NOVADS.**

Projekts “Baltijas pieeja rīcībai ar plastmasas piesārņojumu aprites ekonomikas kontekstā” (BALTIPLAST) tiek īstenots ar ES programmas Interreg Baltijas jūras reģions 2021-2027 finansiālu atbalstu. Projektā tiek izstrādāti virkne ar risinājumiem, kā pārvaldīt un samazināt plastmasas atkritumu daudzumu. Partnervalstis - Zviedrija, Somija, Vācija, Latvija, Lietuva un Igaunija. Vairāk informācijas par projektu:

<https://interreg-baltic.eu/project/baltiplast/>